

Deset godina Hrvatske u Europskoj uniji

KOLIKI JE BIO NAPREDAK HRVATSKE ENERGETIKE?

dr. sc.

Gordana Sekulić

dipl. oec.

Hrvatska je među manje razvijenim članicama Europske unije, tako da su očekivanja od zajedništva bila velika. Međutim, sam proces pridruživanja od 13 godina (od potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 24. studenog 2000. do pristupanja u punopravno članstvo 1. srpnja 2013.) pokazao je složenost i zahtjevnost prilagodbe gospodarstva i društva, posebice u području zakonodavstva i regulative, što treba omogućiti brži gospodarski, a time i energetske razvoj, rast životnog standarda, bolju investicijsku klimu i dr.

Sa svrhom sagledavanja napretka energetike u razdoblju članstva Hrvatske u Europskoj uniji od 2013. godine, koristeći analizu trendova i usporedbom s EU-om i odabranim članicama obuhvaćena su neka relevantna područja i to:

- makroekonomski okvir
- trendovi od 2013. i ostvarenje temeljnih energetskih ciljeva
- sigurnost opskrbe energijom
- poduzetnički potencijal energetike.

MAKROEKONOMSKI OKVIR

Energetski razvoj Hrvatske u razdoblju 2013. - 2022. praćen je rastom bruto domaćeg proizvoda (BDP) u tekućim cijenama od prosječno 4,3% godišnje prema prosječno 3,3% godišnje na razini EU-a. Pritom su sve nove članice EU-a, osim Slovačke, imale ubrzaniji rast i to: Malta (8%), Rumunjska (7,1%), Litva (6,7%), Estonija (6,6%), Češka (5,6%), Latvija (5,4%), Mađarska (5,1%), Slovenija (4,5%) itd. [1]

Analizirajući gospodarski razvoj pomoću BDP-a po stanovniku prema kupovnoj moći (eng. PPS - Purchasing Power Standard), Hrvatska je u odnosu na prosjek EU-a ostvarila napredak od 61% u 2013. na prema 73% u 2022. godini, što je među sedam najvećih porasta

udjela među svim članicama. Međutim, Hrvatska je tek na 24. mjestu po razvijenosti, pri čemu su razlike među državama značajne. Tako Luksemburg i Irska imaju 2,6 - 2,3 puta veći BDP po stanovniku od prosjeka EU-a, a Bugarska i Slovačka manji za 41%, odnosno za 32% (il. 1).

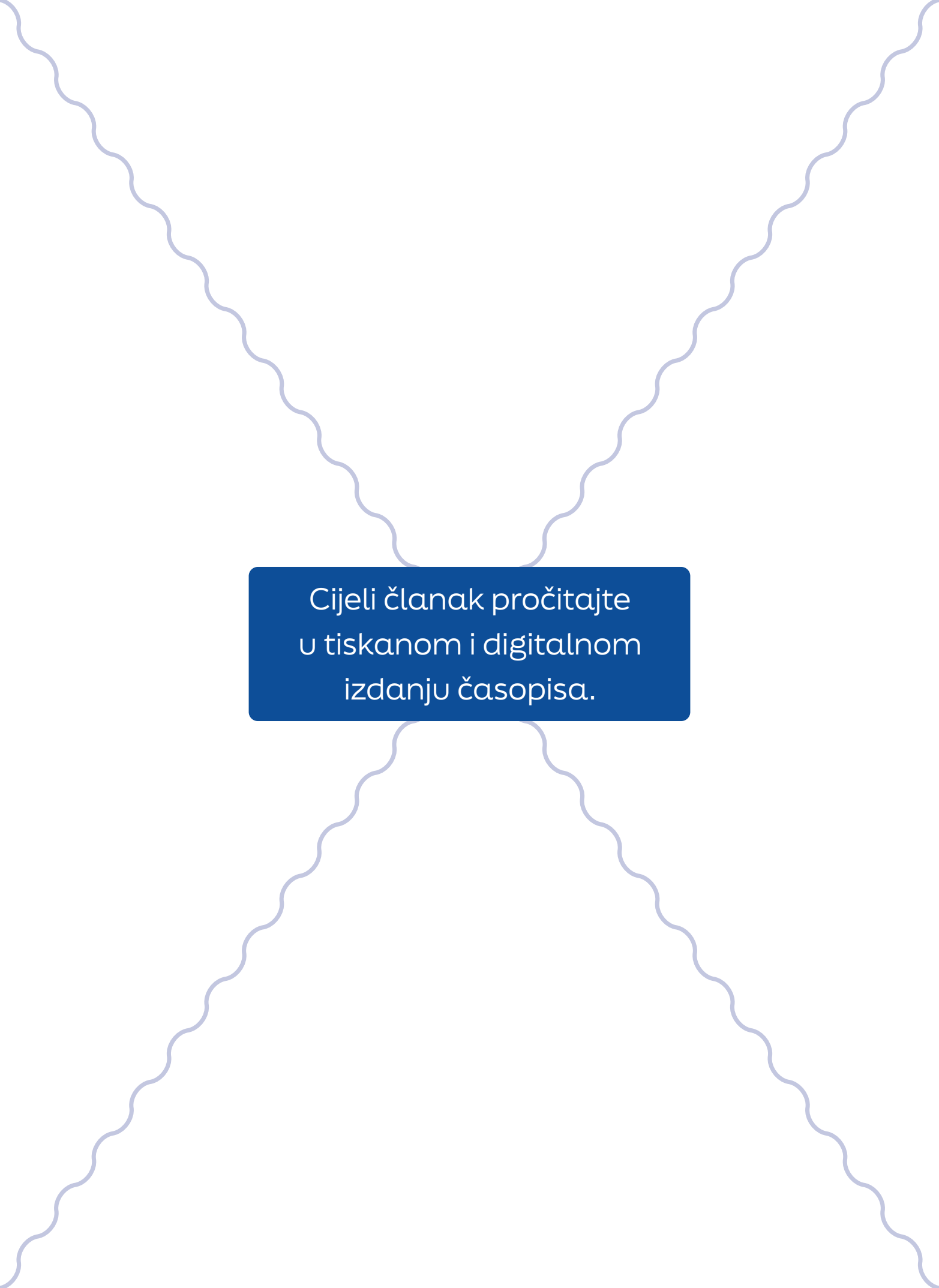
Investicije kao jedan od ključnih uvjeta razvoja su 2022. bile za 55% veće nego 2013. godine, što je približno isti rast kao i ukupno za EU (56,9%) pa je udjel Hrvatske u 2022. u EU-u bio 0,37%, tj. na razini 2013., dok je većina manje razvijenih članica povećala svoje udjele (tablica 1).

Životni standard građana Hrvatske mjeren plaćama po zaposlenom (kao jednom od glavnih indikatora) je svega 48% prosjeka EU-a u 2021. prema 50% u 2013. godini, uz rast za svega 12% prema 15% rasta u EU-u i znatnom većim rastom u većini novih članica (il. 2).

ENERGETSKI TRENDVI I OSTVARENJE GLAVNIH CILJEVA

Potrošnja energije i energetska učinkovitost

Hrvatska je na začelju članica EU-a prema potrošnji energije po stanovniku s iznosom

Cijeli članak pročitajte
u tiskanom i digitalnom
izdanju časopisa.